

Videregivelse af oplysning om en enkeltpersons rent private forhold fra en socialforvaltning til en skoleforvaltning

FOB nr. 88.227

En social- og sundhedsforvaltning havde videregivet oplysninger om en social klients diagnose til hans børns skole. Videregivelsen havde fundet sted inden forvaltningslovens ikrafttræden. Var den blevet bedømt efter forvaltningslovens regler kunne den imidlertid illustrere den vurdering, som skal finde sted, når det skal afgøres, om en oplysning om en enkeltpersons rent private forhold kan videregives efter forvaltningslovens § 28, stk. 2, nr. 4.

Meddelt, at jeg gik ud fra, at sagen ville give anledning til yderligere instruktioner af kommunens personale om forvaltningslovens regler om videregivelse af oplysninger til en anden forvaltningsmyndighed.

(J. nr. 1987-1386-050).

A klagede til mig over, at medarbejdere ved en social- og sundhedsforvaltning havde brudt deres tavshedspligt ved at videregive fortrolige oplysninger om ham til hans to børns skole. Forvaltningen havde bl.a. videregivet oplysninger om, at A modtog den højeste førtidspension på grundlag af diagnosen Schizofrenia; en diagnose, der var blevet stillet i 1974. A havde nu meldt børnene ud af skolen, men han frygtede, at social- og sundhedsforvaltningen på ny ville videregive fortrolige oplysninger om ham til den skole, hvor hans børn nu kom til at gå.

Jeg meddelte A, at jeg havde fundet det rettest at oversende hans skrivelse til borgmesteren i den pågældende kommune, således at borgmesteren i en skrivelse til ham kunne tage stilling til, om ansatte i kommunen havde tilsidesat reglerne i kapitel 8 i forvaltningsloven, herunder bestemmelsen i lovens § 28. (Disse undersøgelser afklarede senere, at videregivelsen af den ovenfor omtalte diagnose fra socialforvaltningen til skoleforvaltningen blev givet på et tidspunkt, da forvaltningsloven endnu ikke var trådt i kraft).

I skrivelsen til borgmesteren anførte jeg, at jeg gik ud fra, at han ville drage omsorg for, at der ikke efter sommerferien af social- og sundhedsforvaltningen blev videregivet fortrolige oplysninger om A i strid med reglerne i forvaltningslovens kapitel 8. Jeg anførte endvidere, at jeg gik ud fra, at sagen ville give anledning til at overveje, om der generelt var behov for indskærpelse af forvaltningslovens regler om tavshedspligt og videregivelse af fortrolige oplysninger til anden forvaltningsmyndighed over for socialforvaltningen.

Borgmesteren orienterede mig om sit samtidige svar til A. Borgmesteren redegjorde samtidig for sit syn på sagen. Han anførte bl.a., at socialdirektoratet var af den opfattelse, »at oplysninger som de omhandlede også efter forvaltningslovens ikrafttræden, jf. navnlig lovens § 28, stk. 2, nr. 4, om videregivelse af oplysninger som »et nødvendigt led i sagens behandling«, ville kunne videregives som led i det efter både skolemyndigheders og socialmyndigheders meget vigtige samarbejde til dels med udspring i bistandslovens § 19«. Bl.a. på baggrund heraf fandt borgmesteren det rigtigst ikke for tiden at tage skridt til yderligere instruktioner af personalet, men ville afvente min eventuelle udtalelse i anledning af den foreliggende sag.

Jeg meddelte herefter borgmesteren, at jeg havde besluttet af egen drift efter ombudsmandslovens § 6, stk. 5, at tage sagen op til nærmere undersøgelse. Om genstanden for min undersøgelse anførte jeg følgende i en skrivelse til borgmesteren:

»...

Social- og sundhedsforvaltningen har ... den mening, at oplysninger som de, der er videregivet i den foreliggende sag, under den nugældende retstilstand ville kunne videregives fra socialforvaltningen til skolemyndighederne med hjemmel i undtagelsesbestemmelsen i forvaltningslovens § 28, stk. 2, nr. 4....

Umiddelbart må jeg være af den opfattelse, at forvaltningens fortolkning ikke er holdbar. Dels fordi den åbner mulighed for en udveksling af følsomme personoplysninger i et sådant omfang, at det næppe er foreneligt med bestemmelsens formål. Dels fordi fortolkningen næppe er forenelig med bestemmelsens ordlyd og forarbejder. Jeg henviser herved bl.a. til, at videregivelse af oplysninger kun kan ske, når dette er et nødvendigt led i afgivermyndighedens behandling af sagen, jf. lovforslagsbemærkningerne til § 28, stk. 2, nr. 4 (lovforslag L 4, 1985/86, blad nr. 9, s. 57, højre spal-

te). Jeg henviser herved også til motiverne til registerloven (betænkning afgivet af Folketingets Retsudvalg den 27. maj 1987 over forslag til lov om ændring af lov om private registre m.v. og lov om offentlige myndigheders registre, blad nr. 1034, s. 14, venstre spalte for nederhøjre spalte for oven).

Det forhold, at det af hensynet til samarbejdet mellem socialforvaltningen og skolemyndighederne er hensigtsmæssigt at udveksle følsomme personoplysninger, eller at dette er en forudsætning for, at skolemyndighederne får optimale arbejdsvilkår, kan efter min foreløbige opfattelse ikke begrunde en anvendelse af § 28, stk. 2, nr. 4. Jeg bemærker herved, at socialforvaltningen efter bistandslovens § 17 (jf. forvaltningslovens § 28, stk. 2, nr. 2) kan afkræve andre, »der har kendskab til forholdene, oplysninger, som må anses for nødvendige for sagen«, mens der ikke er tillagt skolemyndighederne en tilsvarende adgang.

...«

Jeg bad forvaltningen om at udtale sig om, hvorvidt forvaltningen ville fastholde den anførte fortolkning, og jeg anmodede om, at udtalelsen blev tilbagesendt gennem Justitsministeriet, hvis udtalelse jeg ligeledes udbad mig.

Jeg modtog herefter en udtalelse fra borgmesteren og en udtalelse fra Justitsministeriet.

Sagens nærmere omstændigheder var følgende:

En socialrådgiver ved skolepsykologisk kontor, der var tilknyttet A's børns skole, anmodede i begyndelsen af september 1985 efter aftale med skolen, bistandskontoret om et møde i anledning af nogle problemer med børnenes skolegang.

Om karakteren af disse problemer, således som de blev opfattet af social- og sundhedsforvaltningen, var der anført følgende i forvaltningens journalnotat fra oktober 1985:

»...

1) Børnene, specielt ... har ikke lært særlig meget i eksempelvis dansk. Man har prøvet fra skolens side at drage faderen ind i dette problem, men uden resultat.

2) Børnene bliver holdt væk fra gymnastiktimer.

3) Man har fra skolens side en fornemmelse af, at børnene efter skoletid er meget isolerede, f.eks. at de aldrig må have kammerater efter skoletid; faderen har nok i de to.

Formålet med hjemmebesøget var ikke umiddelbart klart, idet der endnu ikke er fremkommet akter eller andet fra skolevæsenet, som kunne konkretisere nogle ting.

...«

I september 1985 var der blevet afholdt et møde med deltagelse af repræsentanter for bistandskontoret og skolepsykologisk kontor. Under dette møde oplyste socialforvaltningen som led i drøftelsen af sagen, at A i 1974 havde fået stillet diagnosen schizofrenia.

Henvendelsen fra skolepsykologisk kontor gav anledning til, at socialforvaltningen i oktober 1985 aflagde uanmeldt hjemmebesøg hos A. Det før omtalte journalnotat fra oktober 1985 indeholdt oplysninger om forløbet af dette besøg. Sidst i notatet var anført følgende konklusion:

»Der var ikke under samtalerne eller ved øvrige forhold ting, der taler imod, at børnene ikke skulle have det rart med deres fader. Faderen virkede interesseret i deres skolegang, prøvede at gøre noget for dem i deres fritid, men var selvfølgelig meget træt af de skoleledere, der ønskede at blande sig i hans privatliv. Umiddelbart ser jeg på baggrund af samtalen med faderen ikke noget grundlag for eller mulighed for vores indblanding i sagen udover evt. at være et mellemlid til skolen.«

Socialforvaltningen orienterede skoleinspektøren i børnenes skole om det nævnte hjemmebesøg ved at vedlægge det interne journalnotat, der i indledningen omtalte, at A modtog førtidspension på grund af schizofreni. I skrivelsen anførte socialforvaltningen, at de skolemæssige problemer formentlig kunne løses ved, at der blev etableret en kontakt mellem børnenes lærer og A. Forvaltningen bad om at modtage skoleerklæringer vedrørende børnene samt nogle oplysninger, som det tidligere telefonisk var blevet aftalt, at forvaltningen skulle have.

Sagen gav anledning til, at der blev etableret specialundervisning til børnene. Socialforvaltningen fandt imidlertid ikke anledning til at følge børnene nærmere. Initiativet blev overladt til skoleforvaltningen, således at en ny indberetning kun skulle ske, såfremt yderligere problemer måtte opstå.

I udtalelsen til mig anførte borgmesteren bl.a. følgende:

» ...

Hvad angår videregivelse af oplysninger fra socialvæsen til skolevæsen om rent private forhold f.eks. arten af faderens sygdom, som det skete i klagesagen (men før forvaltningslovens ikrafttræden), synes problemet at måtte blive rækkevidden af undtagelsesbestemmelsen i § 28, stk. 2, nr. 4.

Efter bistandslovens kap. 8 påhviler der de sociale myndigheder en vidtgående tilsynspligt over for børn og unge og en deraf følgende pligt til et nært samarbejde med skolevæsenet, jf. de bekendtgørelser og cirkulærer, der er henvist til i borgmesterens skrivelse af 27. august 1987 til klageren, og der må som led i denne sagsbehandling kunne forekomme særlige tilfælde, hvor det er nødvendigt at orientere skolevæsenet om rent private forhold, ikke så meget for at »skolemyndighederne får optimale arbejdsvilkår«, jf. ombudsmandens skrivelse, som for at give de sociale myndigheder lejlighed til som led i deres tilsynspligter at følge børnenes udvikling med henblik på overvejelse af foranstaltninger efter bistandsloven.

...

At viden om diagnosen var vigtig, fremgår af, at skolen af en børnepsykiater fra Rigshospitalet fik orientering om adfærden hos børn af forældre med den omhandlede sindslidelse, der stemte overens med disse børns adfærd. Hvis skolen ikke havde forstået dette og forsøgt at indrette undervisning m.v. derefter, ville risikoen for foranstaltninger efter bistandsloven være forøget. At have opnået faderens samtykke kunne på forhånd udelukkes. ...

I sådanne sager må hensynet til børnenes tarv være meget tungtvejende.

Det er forekommet, at socialforvaltningen er blevet gjort bekendt med mistanke om incest eller lignende forhold over for børn i en familie.

I sådanne tilfælde må socialvæsenet bede skolevæsenet om at iagttage, om barnets adfærd tyder på, at mistanken kan bestyrkes. En sådan assistance fra skolevæsenet må kunne betragtes som et nødvendigt led i socialvæsenets tilsynspligter. Det er nødvendigt at oplyse skolevæsenet om, hvad årsagen til de ønskede iagttagelser er, og det er udelukket at anmode om samtykke fra forældrene. I den slags situationer måtte formentlig også § 28, stk. 2, nr. 3, om » ... varetagelse af private eller offentlige inte-

resser, der klart overstiger hensynet til de interesser, der begrundet hjemmeligholdelse ... «, kunne bringes i anvendelse.

I det hele taget må i disse situationer bistandslovens stærke krav til de sociale myndigheder om at varetage hensynet til børnenes og de unges velfærd veje tungt og må kunne være et legitimt fortolkningselement i den vanskelige balance mellem hovedregel og undtagelser i § 28.

...«

I sin udtalelse til mig anførte Justitsministeriet bl.a. følgende:

» ...

Til sikring af, at socialforvaltningen bliver bekendt med børnenes forhold, er der i bistandslovens § 19 givet socialministeren hjemmel til at fastsætte regler, hvorefter personer, der udøver offentlig tjeneste eller hverv, *skal underrette* det sociale udvalg, hvis de under udøvelsen af tjenesten eller hvervet får kendskab til forhold, der giver formodning om, at et barn har behov for social bistand. De nærmere regler om underretningspligtens omfang er fastsat i bekendtgørelse nr. 889 af 11. december 1986 om underretningspligt over for det sociale udvalg efter bistandsloven. Efter bekendtgørelsens § 2 gælder underretningspligten, når barnet har vanskeligheder i forhold til sine daglige omgivelser, skolen eller samfundet, eller når barnet i øvrigt lever under utilfredsstillende forhold. Hvis det må antages, at den pågældende ikke gennem sin egen virksomhed i tjenesten eller hvervet har rimelig mulighed for i tide at afhjælpe vanskelighederne, skal barnets forældre såvidt muligt orienteres om bistandslovens hjælpemuligheder, inden det sociale udvalg underrettes.

...

Det fremgår af bestemmelsen i forvaltningslovens § 28, stk. 6, at det sociale udvalg anses som en selvstændig forvaltningsmyndighed i forhold til den øvrige kommunale forvaltning på områder, hvor det sociale udvalg efter den sociale lovgivning har fået tillagt en selvstændig kompetence. Det indebærer bl.a., at videregivelse af fortrolige oplysninger fra det sociale udvalg til andre dele af den pågældende kommunes forvaltning, f.eks. skoleforvaltningen, kun kan ske efter reglerne i § 28, dvs. som udgangspunkt kun med samtykke fra den, oplysningerne angår, jf. Asbjørn Jensen m.fl.: Forvaltningsloven, s. 282.

...

Efter forvaltningslovens § 28, stk. 2, nr. 2, kan oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold videregives uden samtykke fra den, oplysningen angår, når det følger af lov eller bestemmelser fastsat i henhold til lov, at oplysningen skal videregives.

Justitsministeriet har forstået ... kommunes fremstilling af sagen således, at skoleforvaltningen i september 1985 og i november 1986 som følge af børnenes *meget svære vanskeligheder* i skolen har følt sig forpligtet til efter reglerne i bistandslovens §§ 19 og 20 at foretage indberetning til det sociale udvalg. Videregivelse af oplysninger om børnenes svære helbreds- og sociale og uddannelsesmæssige problemer vil på den baggrund efter forvaltningslovens ikrafttræden utvivlsomt kunne ske uden samtykke fra forældremyndighedens indehaver i medfør af forvaltningslovens § 28, stk. 2, nr. 2. Der består endvidere efter bistandslovens §§ 19 og 20 *en pligt* til at videregive sådanne oplysninger til det sociale udvalg.

...

Det sociale udvalg har ... efter bistandslovens § 32, jf. § 33, en vidtgående forpligtelse til at føre tilsyn med de forhold, hvorunder børn i kommunen lever. Det vil efter Justitsministeriets opfattelse være et naturligt led i socialforvaltningens sagsbehandling at foretage en høring af kommunens skoleforvaltning, således at socialforvaltningen efter indberetningen om børnenes skoleproblemer kan holde sig orienteret om forholdene. Socialforvaltningen vil efter Justitsministeriets opfattelse også i henhold til bistandslovens §§ 17-20 kunne anmode skolens personale om at følge og foretage indberetning om børnenes adfærd og udvikling i skolen over en vis periode. For at sikre at folkeskolens personale kan foretage den fornødne observation af børnene, vil det i nogle tilfælde være nødvendigt, at socialforvaltningen videregiver oplysninger om familiens private forhold for at præcisere, på hvilke områder man navnlig ønsker iagttagelser. Det er nærliggende at antage, at det i den forbindelse vil være af væsentlig betydning for at få et sagligt underbygget høringssvar, at folkeskolens personale gøres opmærksom på, at faderen lider af en sindssygdom, der efter almindelig lægelig erfaring kan sætte et meget betydeligt præg på børnenes adfærd. Hvis en sådan oplysning ikke videregives, kan det efter det oplyste ikke udelukkes, at lærerpersonalet opfatter børnenes situation forkert og derfor er ude af stand til at give den relevante beskrivelse af børnenes adfærd.

Efter forvaltningslovens § 28, stk. 2, nr. 4, kan oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold videregives uden samtykke fra den oplysningerne angår, når det er et nødvendigt led i behandlingen af en sag. I bemærkningerne til denne bestemmelse, jf. Folketingstidende 1985/86, tillæg A, spalte 174, anføres bl.a. følgende:

»Formålet med denne bestemmelse er at sikre, at sager kan behandles også i tilfælde, hvor andre myndigheder nødvendigvis skal inddrages i sagsbehandlingen. Det kan f.eks. være tilfældet, når den myndighed, der behandler en sag, hvori der indgår fortrolige oplysninger, hører en anden myndighed i forbindelse med sagen, eller forelægger sagen for en anden myndighed.«

Det er således i bemærkningerne til lovforslaget udtrykkeligt forudsat, at en myndighed uden samtykke kan videregive alle oplysninger, som er nødvendige for, at den hørte myndighed kan give et sagligt svar. Undtagelsesbestemmelsen er, som det fremgår af bemærkningerne, på dette punkt begrundet i hensynet til forvaltningens sagsbehandling. Det har ikke været hensigten med bestemmelsen i forvaltningslovens § 28 at begrænse myndighedernes pligt til efter officialmaksimen at foretage høring af andre forvaltningsmyndigheder i fornødent omfang.

Da det efter det oplyste må antages, at formålet med videregivelsen af oplysningerne om faderens sygdom har været at give skoleforvaltningen grundlag for at foretage relevante iagttagelser vedrørende børnenes adfærd i skolen, har videregivelsen uden samtykke på den baggrund efter Justitsministeriets opfattelse været berettiget efter bestemmelsen i forvaltningslovens § 28, stk. 2, nr. 4. Var oplysningen derimod alene videregivet, for at skolemyndighederne kunne få optimale arbejdsvilkår med hensyn til undervisningen, er Justitsministeriet enig med Folketingets Ombudsmand i, at en sådan videregivelse ikke kunne ske med hjemmel i forvaltningslovens § 28, stk. 2, nr. 4.

Efter forvaltningslovens § 28, stk. 2, nr. 3, kan oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold videregives uden samtykke i tilfælde, hvor videregivelsen sker til varetagelse af private interesser, der klart overstiger hensynet til de interesser, der begrunder hemmeligholdelse. Det er i bemærkningerne til lovforslaget, Folketingstidende 1985/86, tillæg A, spalte 173, fremhævet, at denne undtagelsesbestemmelse har til formål at sikre, at der i sager med flere parter kan indhentes de nødvendige personoplysninger til brug for sagens behandling, også selv om den part, som oplysningerne angår, ikke vil give samtykke hertil, men hvor videregivelsen af

oplysningerne er nødvendig til varetagelse af afgørende hensyn til andre parter. Dette hensyn gør sig ikke alene gældende i forbindelse med behandlingen af afgørelsessager, men må efter Justitsministeriets opfattelse også gælde i forbindelse med forvaltningens udøvelse af faktisk forvaltningsvirksomhed. I hvert fald i tilfælde, hvor børnenes situation er så truet, at socialudvalget alvorligt må overveje at anbringe dem uden for hjemmet, vil det efter Justitsministeriets opfattelse - af hensyn til børnenes tarv - være muligt for socialforvaltningen uden samtykke at videregive alle nødvendige oplysninger om familiens forhold som led i en særlig indsats, f.eks. specialundervisning og skolepsykologisk bistand, med henblik på at bevare børnene i hjemmet. Ved afvejningen efter bestemmelsen i forvaltningslovens § 28, stk. 2, nr. 3, må det således efter Justitsministeriets mening ved vurderingen af hensynet til børnenes tarv også tages i betragtning, om videregivelsen af oplysningerne kan være med til at forebygge det væsentligt mere byrdefulde indgreb, som en tvangsfjernelse eller andre foranstaltninger indebærer.

... «

Jeg udtalte herefter følgende i en skrivelse til borgmesteren:

»Forvaltningslovens § 28, stk. 1 og 2, har følgende indhold:

»Oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold, herunder oplysninger om race, religion og hudfarve, om politiske, foreningsmæssige, seksuelle og strafbare forhold samt oplysninger om helbredsforhold, væsentlige sociale problemer og misbrug af nydelsesmidler og lignende, må ikke videregives til en anden forvaltningsmyndighed.

Stk. 2. Videregivelse af de i stk. 1 nævnte oplysninger kan dog ske, når

- 1) den, oplysningen angår, har givet samtykke,
- 2) det følger af lov eller bestemmelser fastsat i henhold til lov, at oplysningen skal videregives,
- 3) videregivelsen sker til varetagelse af private eller offentlige interesser, der klart overstiger hensynet til de interesser, der begrunder hemmeligholdelse, herunder hensynet til den, oplysningen angår, eller
- 4) videregivelsen er et nødvendigt led i sagens behandling eller er nødvendig for, at en myndighed kan gennemføre tilsyns- eller kontrolopgaver.«

Formålet med bestemmelsen er at sikre, at videregivelse af særligt følsomme personoplysninger mellem forvaltningsmyndigheder i de tilfælde, hvor der ikke foreligger et samtykke fra den pågældende, sker i et så begrænset omfang som muligt. Dette afspejler sig bl.a. i bestemmelsen i § 28, stk. 2, nr. 3. Bestemmelsen forudsætter, at videregivelse af særligt følsomme personoplysninger kun kan ske i tilfælde, hvor der er tale om *et klart værdispring* mellem på den ene side interessen i, at oplysning ikke videregives, og på den anden side interessen i, at oplysningen videregives, jf. den kommenterede forvaltningslov, s. 274-275.

Efter min mening er det uden videre klart, at der ved fortolkningen af bestemmelsen i § 28, stk. 2, nr. 4, må lægges vægt på, at der efter § 28, stk. 2, nr. 3, stilles forholdsvis strenge betingelser for videregivelse af de særligt følsomme personoplysninger mellem forvaltningsmyndigheder. En fortolkning af § 28, stk. 2, nr. 4, der indebærer en nærliggende mulighed for at omgå bestemmelsen i § 28, stk. 2, nr. 3, er således efter min opfattelse ikke antagelig. Denne opfattelse var baggrunden for, at jeg i min skrivelse af 27. oktober 1987 anførte, at det forhold, at det af hensynet til samarbejdet mellem socialforvaltningen og skolemyndighederne er hensigtsmæssigt at udveksle følsomme personoplysninger, eller at dette er en forudsætning for, at skolemyndighederne får optimale arbejdsvilkår, efter min foreløbige opfattelse ikke kunne begrunde en anvendelse af § 28, stk. 2, nr. 4. Jeg fastholder denne opfattelse, som jeg forstår Justitsministeriet er enig i.

Jeg er enig med Justitsministeriet og ... Kommune i, at § 28, stk. 2, nr. 4, i overensstemmelse med forarbejderne til bestemmelsen må fortolkes således, at en myndighed, der foretager en høring, der er et *nødvendigt* led i denne myndigheds sagsbehandling, kan videregive særligt følsomme personoplysninger, som er *nødvendige* for, at den hørte myndighed kan give et sagligt svar. Det følger af min opfattelse, at den hørende myndighed må foretage en meget nøje vurdering af spørgsmålet om, hvorvidt en høring, der indebærer videregivelse af særligt følsomme personoplysninger, er et nødvendigt led i sagens behandling for at modtage et sagligt svar. Myndigheden må således overveje, om andre undersøgelseskridt, der ikke indebærer videregivelse af særligt følsomme oplysninger, kan anvendes. Og hvis myndigheden finder, at dette ikke er tilfældet, må videregivelsen af de særligt følsomme oplysninger begrænses til den del af oplysningerne, som det er nødvendigt at videregive.

Den foreliggende sag kan illustrere den vurdering, som jeg mener, bør finde sted.

Således som børnenes problemer blev opfattet af social- og sundhedsforvaltningen, jf. ovenfor, måtte en afvejning efter § 28, stk. 2, nr. 4, efter min opfattelse føre til, at det ikke var nødvendigt, at socialforvaltningen allerede under mødet den 12. september 1985 videregav oplysningerne om faderens diagnose. Efter min opfattelse burde socialforvaltningen først søge at danne sig et selvstændigt billede af de vilkår, hvorunder børnene levede, inden der blev taget stilling til, om socialforvaltningen ønskede løbende indberetninger fra skoleforvaltningen om børnenes forhold, og i bekræftende fald, om det var nødvendigt at anmode skolen om at være opmærksom på særlige reaktionsmønstre hos børnene.

Social- og sundhedsforvaltningen foretog da også rent faktisk et uanmeldt hjemmebesøg. Jeg må forstå, at socialforvaltningen herefter fandt, at der ikke var grund til at følge sagen nøjere. Jeg må derfor være af den opfattelse, at det var uberettiget at videregive oplysninger om faderens diagnose, således som det skete med skrivelsen af 4. oktober 1985. At oplysningen blev videregivet, ses da heller ikke at have været et led i foretagelsen af en nødvendig høring, men snarere at have karakter af en almindelig orientering, hvorved man fra socialforvaltningens side ikke var opmærksom på, at diagnosen fremgik af det medsendte materiale.

Hvis hjemmebesøget havde givet socialforvaltningen anledning til alvorlige bekymringer om børnenes levevilkår, og hvis forvaltningen derfor fandt det nødvendigt at modtage mere præcise løbende indberetninger fra skolen om børnenes forhold, opstår spørgsmålet om, hvorvidt det da var nødvendigt at videregive oplysningen om faderens diagnose. Dette kunne være aktuelt, hvis forvaltningen fandt, at der var ganske bestemte reaktionsmønstre hos børnene, som skoleforvaltningen ikke umiddelbart kunne iagttage og derfor skulle være særligt opmærksomme på.

Også i et sådant tilfælde er det efter min opfattelse betænkeligt at videregive diagnoseoplysninger.

For det første vil det formentlig være mest hensigtsmæssigt i stedet at beskrive de reaktionsmønstre, som socialforvaltningen ønsker observeret. Det bør ikke overlades til skoleforvaltningen selv at indhente sådanne oplysninger, således som det skete i den foreliggende sag ved henvendelse til Rigshospitalet.

For det andet kan det ikke udelukkes, at videregivelsen af en som i dette tilfælde over 10 år gammel diagnose kan give et fortegnet billede af børnenes aktuelle hjemlige forhold.

Hertil kommer faren for, at lægmænd ikke fuldt ud forstår betydningen af diagnoser, således at også dette forhold kan give anledning til fejlagttagelser. Jeg henviser i den forbindelse til den for nylig i dagspressen omtalte sag, hvor en privatpraktiserende læge fra det hospital, hvor den pågældende patient havde været indlagt, havde modtaget et udskrivelsesbrev, hvori diagnosen skizoid ved en skrivefejl var blevet til skizofren. Det er nærliggende at antage, at det var skrivefejlen, der gav anledning til, at lægen selv stillede fejldiagnosen schizofren. Ved senere undersøgelser af patienten blev det konstateret, at han hverken nu eller tidligere havde været skizofren.

Jeg skal sammenfatte min opfattelse af sagen således:

Hovedreglen er klart, at oplysninger om en persons helbredsforhold, herunder en diagnose som den foreliggende, ikke må videregives fra en forvaltningsmyndighed til en anden, jf. forvaltningslovens § 28, stk. 1.

Hvis det bliver aktuelt i en socialforvaltning at overveje, om det er nødvendigt at foretage en høring af skoleforvaltningen som led i socialforvaltningens pligt til at føre tilsyn med de forhold, hvorunder et barn i kommunen lever, og i den forbindelse at videregive oplysninger om en klients rent private forhold, må socialforvaltningen foretage en afvejning af på den ene side klientens interesse i, at oplysningen ikke videregives og på den anden side hensynet til barnets tarv; en afvejning, der ikke i det væsentlige adskiller sig fra den, der skal foretages efter forvaltningslovens § 28, stk. 2, nr. 3. Socialforvaltningen bør således vurdere, hvor graverende oplysningerne om barnets forhold er og i øvrigt søge at danne sig et selvstændigt billede af barnets levevilkår, f.eks. ved at besøge hjemmet.

Hvis socialforvaltningen herefter skønner, at det er nødvendigt at foretage en høring, opstår spørgsmålet om, hvorvidt det også er nødvendigt at videregive f.eks. diagnoseoplysninger. Videregivelse må ikke ske som led i en almindelig orientering eller for at fremme gode samarbejdsforhold eller, som tidligere nævnt, for at give skolemyndighederne optimale arbejdsvilkår. Socialforvaltningen må overveje, om det ikke er mere hensigtsmæssigt i stedet konkret at bede skoleforvaltningen om at være opmærksom på bestemte forhold. Socialforvaltningen må være særlig forsigtig, når der er tale om diagnoser, der er af ældre dato.

I skrivelsen af 27. august 1987 anførte De, at De ville afvente min udtalelse, før De ville tage skridt til yderligere instruktioner af personalet. Jeg henleder i den forbindelse opmærksomheden på vedlagte notits (vedrø-

rende SSP-samarbejdet i Københavns Kommune), der eventuelt sammen med denne skrivelse kan danne grundlag for en vejledning af personalet.

Jeg har orienteret Folketingets Retsudvalg om sagen.«

Den omtalte notits vedrørende SSP-samarbejdet i Københavns Kommune er refereret i sag nr. 22-2. i denne beretning.